

ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΟΥ ΕΜΙΛ ΜΠΕΡΖΕΡΑ

ΘΑΛΑΣΣΑ ΛΕΒΕΝΤΟΠΝΙΧΤΡΑ...

'Ακούστε τὸ θλιβερὸ παιδαρύθι ποὺ μοῦ ἀνιστόρησε κάποτε—πᾶνε πολλὰ χόδινα τῷοι—μά γηρὰ μαυρομαντηλοῦσα, καθισμένη στὸ πεζοῦλι τοῦ σπιτοῦ τῆς καὶ ἄγνωτεύοντας τὴν θάλασσα ποὺ ἀτλωνταν ἡσυχα μηρὸς στὰ πόδια μας :

***

— Γνώσισα, ἀφέντη μου, στὸν καϊροῦ μου μιὰ κοπέλα σὲν τὸ κρύο νερὸ ποὺ πέθανε ἀπὸ ἀγάπην. Ἀξελίνα τὴν ἔλεγαν καὶ εἶχε γεννηθῆν στὸ Σιν-Μπριά, στὸ κοντινότερο μας τὸ χωρὶ. Σοῦ εἴπα πὼς ἦταν ὡς ισραῖλ σὰν τὸ κρύο τὸ νερὸ, μὰ πάλι δέν σοῦ εἴπα τί ποτα : « Ήτανε πεντάμορφη μέσα στὶς πεντάμορφες—ἄλλο πρᾶμα ποὺ σοῦ λέω κι' ἄλλο νὰ τὴν ἔβλεπες μὲ τὰ ίδια σου τὰ μάτια. » Ας εἰνε...

— Όλα τὰ παληκάρια τοῦ χωριοῦ εἶχαν ἐρωτοχυτηθεῖ μὲ τὰ κάλλη της καὶ μὲ τὶς ωἰωφιές της. Μά κενης ἡ καρδιὰ χτύπαγε μονάχη γὰρ τὸ Γιάννης Μπριάς, τὸν φορά, ποὺ ἔκανε κάθε τόσο μαρούνια ταξίδια γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ φυτό του. Τοῦ κάρον ἡ Ἀξελίνα τὸν παρακάλεψε νὰ μείνῃ στὸ χωρὶ τους, νὰ κοιτάξῃ νὰ βρῇ καυὶ ἄλλη δυσλειτ., νάπαρονθητὴ τὴν θάλασσα, τὴ δόλια καὶ τὴν ἔξολγήστρα. (Τὸ σπίτι τῆς Ἀξελίνας, βλέπετε, ήτανε χαροκαμένο ἀπ' τὴν θάλασσα.)

Μὰ ὁ Γιάννης, γυνέ μου, δὲν τῆς τόκωνε τὴν καλῆς του τὸ χατῆρι. Τὴν ἀγάπαγε—δὲν σοῦ λέω—ἀγαποῦσε ὅμως καὶ τὴν θάλασσα.

***

Μιὰ μέρα —ήταν ἔτοιμος γιὰ καινούργιο ταξίδι—λέει τῆς Ἀξελίνας πῶς σωθήσαν πὰν τὰ ψεμάτια καὶ πὼς μόλις γυρίσει μὲ τὸ καλὸ θά κάννυν τὰ στεφανώματά τους.

— Σύρε, καλέ μου, στὸ καλὸ καὶ ἡ Παναγιὰ μαζύ σου! τοῦ ἀποκριθῆνε ἡ Ἀξελίνα μὲ βιρυδωμένη καρδιά. Κι' ὅς που νὰ γυρίσεις στὴν ἀγάπη σου, μὲν ὡς θυροκομένη καρδιά. Κι' σὸν σοῦ κεντάω μαντήλια, καὶ θὰ τὰ μαρούρια ὀλοὶ μὲ τὰ ὀνόματά μας μπλεγμένα μ' ἐρωτοπούλα.

Καὶ τὸν ἀφῆσε νὰ τὴν πάρῃ τὸ πρῶτο φιλί. Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴν ἦταν σά γυναίκα του, μιὰ καὶ ἔδυσαν τὸ λόγο τους πῶς θὰ παρθοῦν—ψέματα, γυνέ μου : ...

Κάποιο βράδυ, ἔκει ποὺ κεντοῦσε τὰ μαντήλια, τὴν ἐσπασε ἡ βελόνα. « Οταν στάσῃς γιὰ πρῶτη φορά μὲν βελόνα δὲν πειράσεις. Μά δταν σοῦ σπάσεις καὶ τοίη τη βελόνα στὰ χέρια σου, αὐτὸς εἰνε κακὸ σημάδι. Θάνατος ςὰ βρῇ τὸ σπίτι σου. Καὶ κενὸ τὸ βράδυ —ἄχ! ἀσέντη μου, πὼς βαστᾶ ἡ καρδιὰ μου νὰ κάθυμαι τῷοι νὰ σοῦ λέω τέτοια πρόματα— καὶ τοτὲν τὸ βελόνα ἐσπασε στὰ κρινοδάχτυλα τῆς Ἀξελίνας. Μὰ ἡ Ἀξελίνα δὲ θέλητε νὰ πιστέψετε στὸ κακὸ προμάνετα ! Ἀγαποῦσε πολὺ, τὸ Γιάννη της...

Καὶ δύμα παιδί μου, ὁ Γιάννης τῆς δὲ ζούσε πιὰ. Τὴν ὥρα ποὺ ἡ τρίτη βελόνα ἔσταξε στὰ δάχτυλα τῆς καλῆς του, τὸ καράβι του παράδειρε ἀπληπισμένα στὴν ἄγρια ἀγκαλιά τῆς θάλασσας, δὲς που καταπονήστηκε στὰ μαῦρα τοίσθια τῆς. Κανεὶς ἀπ' τὸ καράβι δὲν ἔγλωνε. Τοὺς ἔφαγε δλοὺς ἡ ἀρχόταγη!... « Εφαγε καὶ τὸ λεβέντη τὸ Γιάννη, τὸ παινέμενο παληκάρι τοῦ οἴωντος, ποὺ ἦτανε πρῶτος καὶ καλύτερος στὸ χορὸ καὶ τὸ γλέντι καὶ δουλευτὴς ἀπ' τὸν περίφημονος...

Μὰ ἡ Ἀξελίνα καρτεροῦσε νὰ γυρίσει δὲ καλός της νὰ κάνουν τὰ στεφανώματά τους...

***

Τὸ κακὸ χαμπάρι ἔφτασε καμάρα φορὰ καὶ στὸ χωριό. « Εφεραν μάλιστα καὶ τὸ κυνόφροι τοῦ Γιάννη, ποὺ τὸ βρήκανε πεταμένο σὲ κάτι ἔρημα βράχια. Οἱ γονιοὶ τῆς Ἀξελίνας, έδροντας πῶς ἡ κόρη του, τὴν τρελλανόταν ἀπ' τὴν ἀτελιπωτὴ τὶς μόλις θὰ μάθανε τὸ μυστὸ μήνυμα, τῆς τούρψυν καὶ τὴν ἔστειλαν ὀμέσως σ' ἔνα ἄλλο χωριό, δι τὸν παντερεύσαντας κάποιας ξαδέρφη της...

« Η Ἀξελίνα ἦταν χαρούμενη, ἡ μαύρη, γιατὶ ἤξερε πῶς τὸ ταξίδι τὴν θά γνωνόντα, δπου καὶ νάντανε κοντά της. Ποῦ νὰ βάλῃ μὲ τὸ νοῦ της, ἡ καψωρή, τὴ μάυρη συμφορά ποὺ τὴν ἔιχε πλακώσει. Μά, ἔκει ποὺ ἔσερε μὲ πόδι ἀλαρρό τὸ χορὸ, τὴν πλησιάζει ἡ ξαδέρφη της Ἡ Γερβέστη, ποὺ τὴν ἔιχε δρμηνέψει δὲ Ὁξαποδός, καὶ τῆς κρένει :

— Τι θίλεγες, Ἀξελίνα, ἀν μάθινες πῶς δὲ καλός σου θαλασσοτνήχτηκε;

— Κονυάντους ἀπ' τὴ θέση σου, χριστιανή μου! τῆς ἀποκριθῆκε ἡ Ἀξελίνα, γελώντας. Τί σούνθε καὶ μοῦ κάννεις τέτοια μωρολογήματα; Μπά, σὲ καλό σου!...

Δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψει πῶς δὲ Θεός ησανε τόσα ἀδικος...

***

Σὲ λίγο, πηγαίνει καποιος κοντά της καὶ τῆς λέει :

— Ἀξελίνα, σὲ ξητάν δξο.

Βγαίνει—καὶ τὶ νὰ δῃ; Τὸ Γιάννη τὸ Μπριάς, δλοξώντατο,

μπροστά της.

— Ήρθες καλέ μου; — καὶ ὁγνεται στὴν ἀγκαλιά του, καὶ τὸ σφίγγει ἀπάνω της, καὶ τὸν ἀκαλιάζει, καὶ τὸν φιλάει, καὶ τὸν χαιδεύει.

— Να!, ήρθα νὰ σὲ πάρω μὲ τ' ἄλογό μου, νὰ πάμε να στεφανωθοῦμε.

Καὶ τὴν ἀνίβισε στὸν ψαρή του καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸ Σαίν-Μπρά.

Ήτανε μεσάνυχτα τότε, γυνέ μου, καὶ τὸ φεγγάρι ἐλαμπε δόλωγμο στὰ μεσούνατα. Τάνθια μαροβιλούστανε στὸν ἀτρεμούς ἀγέρα. « Η Ἀξελίνα εἶχε μοχεύτει στὴν ἀγκαλιά του καλοῦ της καὶ τὸν εἶχε ἀγκαλιασμένο.

— Φοβᾶσαι; τὴν φωτάει καμιὰ φωτὸ δ Γιάννης.

— Οχι, λεβέντη μου, μὰ φορδιάμα μηδ μοῦ ξαναφύγεις.

Καὶ μιαζυότανε κοντά του, ἀπορώντας ποὺ τὸν ἔβλεπε κίτρινο σὰν τὸ θειάρι.

— Αξιφνα δ Γιάννης, φωνάζοντας τὰ μικρά του.

— Άλλοιμνο! εἶπε δεν νεκροχώντανος κι' ἀναστέναξε ἀπ' τὰ φυλλοκάρδια του, ἔναν κοράκι μᾶς κυνήγησε.

— Ποῦ τὸ βλέπεις καλέ, τὸ κοράκι; τὸν φώτησε η Ἀξελίνα γελώντας.

Σὲ λιγὸ δ Γιάννης ἔχειρε τὸ κεφάλι του στὸν διμό της καλῆς του καὶ τὴν παραπονέθη πόλες ἔνοιαθε δυστάτα σύγκρυνα σ' δόλο του τὸ κοράκι. « Η Ἀξελίνα ἔβγαλε τὴ μαντήλη της καὶ τὴν πέρασε στὸν ώμο του. Ο Ψαρῆς γοργοποτούσε ἀνάμεσα στὰ σύγνεφα καὶ τὰ σκυλιά ουδαίανε κάτω στὶς πολιτείες.

— Αξιφνα δ Γιάννης, γυρνάει καὶ τῆς λέει :

— Τὸ κρόνο περνάει τὸ μαντήλη της, ποὺ τὸ εἶχε κεντήσει εἰτεδέξια καὶ τὸν ιτοινετικά, καὶ τοδεσε γόρω ἀπ' τὸ κούτελο του καλοῦ της.

— Αχ! τὶ καλά ποὺ είνε ἔτσι! εἶπε δ Γιάννης.

Καὶ τὴν ἔιναρώησε ἀν τὸν ἀγαποῦσε ἀρώματα. « Έκείνη ἔβγαλε ἀμίλητη τὸ δαχτυλίδι της καὶ τὸ πέρασε στὸ δάχτυλο του λεβέντη της...

***

Κ' ἔτσι, ἔφτασαν στὸ σπίτι τῆς Ἀξελίνας. Τὴ στιγμὴ ἔκεινη ἡ καμπάνες τῆς ἐκκλησίας ἀρχίσαν νὰ σημαίνουν ἀργά, θιλθέρα.

— Ποιός πέθανε; φώτησε η Ἀξελίνα.

Καὶ φώναξε τοὺς γνιούς της νὰ μάθη. Μὰ τὸ σπίτι ήταν ἐρημητό, μάθη. Μόλις μπήκε στὴν ἐκκλησία, εἶδε τοὺς γονιούς της γονατισμένους νὰ κλαίνε. Καὶ τοὺς φώτησε ποιός εἶχε πεθάνει.

— Ο ἀρραβωνιαστικός σου, δὲ Γιάννης δ Μπριάς, τῆς ἀποκριθηκαν.

Μόλις τὸ ἄκουσε αὐτὸς ἡ Ἀξελίνα σωριάστηκε στὴ στιγμή, νεροή, στα μάρμαρα τῆς ἐκκλησίας.

***

« Ο παπᾶς εἶτε πῶς; εἶπετε νὰ τοὺς θάγωνε μαζύ, ἀφοῦ εἶχαν τόση ἀγάπη δ ἔνας γιὰ τὸν ἀλλον. Μόλις δημοσίευσε μέσα τὴν Ἀξελίνα ἔκαναν δλοι πίσω τὸ σταυρό τους, τρομαγμένοι : « Ο θαλασσοπνυγμένος εἶχε μιὰ μαντήλη περασμένη στοὺς ώιους, ἔνα όατενούδι στὸ δάχτυλο καὶ τὸ κούτελο του δεμένο μὲ τὸ κεντητόνιο μαντήλη τῆς Ἀξελίνας !

***

Κι' δταν ἡ μαυρομαντηλοῦσα γρηγά τελείωσε τὴ θλιβερὴν ιστορητης της, ἡ θάλασσα ἡ λεβέντηνον κι' ἡ φαρμακερή, ποὺ ἀλαφορούμεταν ώς τότε, ἡ παμπόνηη, μπρόδις στὰ πόδια μας, εἶχε ξυπνήσει ἄγρια καὶ μανιαστενή, μαύρη ἀπ' τὴν ὄργη της, καὶ μούγκοις σὰν πεινασμένη δράκαινα.

— Εμίλ Μπερζερά

Tὴν ἀνέβασε στ' ἄλογο του καὶ ξεκίνησαν...

